

Geneeskunde

2012

3	Intro
5	Kiezen voor geneeskunde
8	Opbouw
19	En verder (studeren) ...
23	Studieprogramma
26	Inhoud vakken eerste jaar
31	Jaarschema eerste jaar
32	Studieondersteuning
35	Gewikt en gewogen
37	Aan het werk
39	Kiezen voor Gent
40	Nog meer info
42	Stadsplan

www.UGent.be/ge

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de gegevens uit de UGent-studiegids 2011-2012.

Grafisch ontwerp: www.blauwepeer.be - opmaak: www.johnnybekaert.be - druk en afwerking: www.pureprint.be

Fotografie: <http://studio-edelweiss.be>

Gedrukt met vegetale inkt op FSC-papier
en met elektriciteit voor 100 % opgewekt
uit duurzame CO2-neutrale bronnen.

Intro

Het beroep van arts is zonder twijfel één van de meest fascinerende. Wie wordt niet geboeid door het wondere functioneren van lichaam en geest van de mens? De kennis hieromtrent omzetten in het genezen van zieken én in een verbetering van de volksgezondheid vormt voor veel jongeren een bijzonder boeiende uitdaging.

Evolutie

De razendsnelle evolutie van wetenschap en techniek verlegt steeds meer de grenzen van het medisch kunnen. Een betere kennis van de genetica leidde tot een belangrijke vooruitgang in het kankeronderzoek. Scanning en andere computergestuurde beeldvormingstechnieken laten een fijnere diagnose toe. De ontwikkelingen in de farmacologie en chirurgie maakten de weg vrij voor transplantaties van hart, nieren, beenmerg. Lasertechnieken doen overal hun intrede, computers zijn niet meer weg te denken. Supercomputers worden ingeschakeld voor het ontleiden van het menselijke genoom dat ondertussen quasi volledig ontrafeld is.

Parallel met de technische evolutie is ook het inzicht gegroeid in de vele psychologische en sociale factoren die van invloed zijn op ziekte en gezondheid en wordt voortdurend nagedacht over de ethische vraagstukken.

Durf Denken: dat is het credo van de Universiteit Gent. **Kritische en onafhankelijke breinen** studeren, onderzoeken, werken aan de Universiteit Gent. Ieder jaar dragen we deze boodschap uit via een creatieve en onderscheidende campagne. Ieder jaar roepen we onszelf en de buitenwereld op om mee te durven denken.

Het profiel van een toekomstige geneeskunde-student is iemand die gemotiveerd is, enorm geboeid is door de wetenschap, anatomie, biologie en ziekteprocessen. Je moet ook een goede communicator zijn die op een natuurlijke manier met de mensen kan omgaan. Kiezen voor deze studie is een soort 'roeping'. Weet dat je met geneeskunde heel veel kanten op kan gaan, maar de grootste focus ligt toch op de patiëntenzorg.

Peter, masterstudent

Uitdagingen

Niettegenstaande de spectaculaire vooruitgang van de medische wetenschap blijven nog heel wat vragen onopgelost, zowel over banale aandoeningen als over bedreigingen op wereldniveau zoals aids, malaria en tuberculose. Daarnaast kunnen we niet om de vaststelling heen dat de grote hoeveelheid medische kennis en medisch potentieel nog lang niet haar weg gevonden heeft naar die plaatsen op de wereld en groepen in de samenleving waar de nood het hoogst is. Sociale ongelijkheid met betrekking tot ziekte en gezondheid speelt ook in ons eigen land nog steeds een rol.

Nieuwe taken

Enerzijds is er nood aan artsen met een sterk doorgedreven researchgerichte opleiding. Anderzijds moet de wetenschappelijke kennis vertaald worden naar concrete toepassingen in de diverse domeinen van de gezondheidszorg. Hier zijn nieuwe taken weggelegd voor zowel de specialist als voor de huisarts. Als verantwoordelijke voor de eerstelijnsgezondheidszorg is de taak van de huisarts breder geworden. Naast diagnose en therapie winnen preventie en gezondheidspromotie steeds meer aan belang: via het Globaal Medisch Dossier krijgen patiënt en huisarts samen de verantwoordelijkheid om te zorgen voor gezondheid. Ook op sociaal-medisch gebied moet de huisarts een expert zijn. Bij de beoordeling van ziekte en gezondheid spelen immers ook individueel-psychische, sociale en culturele factoren een belangrijke rol. Sociaal-geneeskundigen vervullen daarbij in toenemende mate een coördinerende en faciliterende rol. Naarmate de kennis en de technologie evolueert, gaan specialisten zich toeleggen op zeer specifieke technieken voor diagnose of therapie. Specialisten worden daardoor verondersteld om steeds meer in team te werken. Het circuit dat de patiënt moet afleggen, wordt in veel gevallen langer en vaak minder doorzichtig. Bij die evolutie is de huisarts van cruciaal belang. De huisarts moet allereerst op de hoogte blijven van de meest recente evoluties in het wetenschappelijk onderzoek. Maar meer dan vroeger krijgt de arts ook een coördinerende rol in het kader van multidisciplinaire samenwerking toebedeeld. De huisarts is de spilfiguur geworden tussen de patiënt en de gespecialiseerde gezondheidszorg.

Kiezen voor geneeskunde

Het zal je maar overkomen dat de kriebel je bekruipt om geneeskunde te studeren: zes/zeven jaar (*) studie, aangevuld met een praktische opleiding tot huisarts (+ 2 jaar) of specialist (+ 3 à 5 jaar), en dat in een samenleving die het aantal opleidingsplaatsen voor huisarts en specialist wil beperken én de kosten van de gezondheidszorg wil beheersen. Kiezen voor geneeskunde ligt daardoor misschien niet meer zo voor de hand.

(*) De masteropleiding in de geneeskunde zal vanaf het academiejaar 2012-2013 uit 180 studiepunten bestaan i.p.v. de huidige 240 studiepunten (aan alle Vlaamse universiteiten). De (basis)opleiding wordt dan afgewerkt op 6 jaar tijd (drie bachelorjaren en drie masterjaren). De aanpassing van het studieprogramma van de master kan ook een impact hebben op het studieprogramma van de bachelor. Die wijzigingen zijn op het moment van het in druk gaan van deze brochure nog niet bekend. Meer informatie zal vanaf april 2012 terug te vinden zijn op <http://www.UGent.be/ge/nl/onderwijs/opleidingen/gen>.

Beperking

Om het aantal artsen te beperken werden twee maatregelen genomen: de toelatingsproef én een beperking van het aantal plaatsen voor de vervolgopleiding (huisarts en specialist). De toelatingsproef geldt momenteel enkel in Vlaanderen. De beperking van het aantal artsen dat toegang krijgt tot het beroep geldt voor heel België. Voor de Vlaamse Gemeenschap is het aantal vastgelegd op 420 voor het jaar 2004 t.e.m. 2011. Hiervan zullen er jaarlijks 180 plaatsen voorbehouden worden voor huisartsen. De maatregelen voor een artsenbeperking zijn er aanvankelijk vooral gekomen onder druk van de beroepsgroep, die het toenemende overaanbod als een factor van onzekerheid en onderlinge concurrentie ging ervaren. Vandaag hanteert de overheid de maatregelen om ervoor te zorgen dat er in alle disciplines voldoende artsen zijn.

Toekomst

Vandaag is er in sommige disciplines en op sommige plaatsen nog een overaanbod. Maar alle prognoses laten voorzien dat mogelijk al vanaf 2009 een tekort zou kunnen ontstaan. De artsen van nu willen een beter evenwicht tussen beroep en gezinsleven. En het aantal terreinen waar artsen nodig zijn, neemt nog voortdurend toe. Sommige artsen willen een deel van hun beroepsloopbaan besteden aan noodhulp of projecten in de Derde Wereld. De toenemende samenwerking en groepsvorming, ook in de huisarts-geneeskunde, maakt dat er naast hulpverleners ook ruimte komt voor opleiden, maatschappelijke inzet en vrije tijd. Het beroep van arts uitoefenen wordt in dat opzicht een veelzijdige job. Meer dan genoeg redenen dus om met vertrouwen in de toekomst te kiezen voor geneeskunde!

MASTER-NA-MASTER

- huisartsgeneeskunde (enkel voor AR huisarts)
- specialistische geneeskunde (enkel voor AR ziekenhuisarts)
- arbeidsgeneeskunde
- jeugdgezondheidszorg
- verzekeringsgeneeskunde en medische expertise
- ziekenhuishygiëne
- Statistical Data Analysis e.a.

Specifieke lerarenopleiding

Doctoraat

Postgraduaatsopleidingen

Permanente vorming

ANDERE MASTERS

Rechtstreeks

- gezondheidsvoorlichting en bevordering
- Nutrition and Rural Development (Human Nutrition)

e.a.

Via voorbereidingsprogramma

- psychologie
- biochemie en biotechnologie
- ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken
- management en beleid van gezondheidszorg
- biomedische wetenschappen
- Nutrition and Rural Development (Tropical Agriculture)
- algemene economie
- bedrijfseconomie e.a.

Dieper graven

In deze brochure ligt de nadruk op de bacheloropleiding en op het eerste jaar van die bachelor in het bijzonder. Een vlotte start is immers cruciaal. Het eerste jaar van een universitaire opleiding is echter vaak vrij algemeen en de vakspecialisatie gebeurt pas in de daaropvolgende bachelorjaren of in de master. Het is daarom ook altijd interessant om het vakken-pakket van de verdere jaren grondig te bekijken. Dat kan via de website www.opleidingen.UGent.be (in de rechterkolom kun je naar de opleiding van je keuze gaan en kijken wat elk vak inhoudt). Net die vakken zullen het gezicht van je opleiding bepalen en geven een beeld van wat je later écht te wachten staat.

Opbouw

Het opleidingsmodel

De opleiding tot (tand)arts aan de Universiteit Gent is een aantal jaren geleden grondig hervormd. Er is gekozen voor een totaal nieuw concept: een studiejaar bestaat niet langer uit de klassieke vakken maar uit geïntegreerde blokken en lijnen.

> Blokken

Ieder blok behandelt een bepaald thema dat op een gecoördineerde manier en gedurende enkele weken vanuit verschillende disciplines benaderd wordt. De behandeling en verwerking van de leerstof gebeurt via de hoor- en werkcolleges, door begeleide zelfstudie, via multimediaonderwijs, via probleem-georiënteerde ‘tutorials’ en in de geïntegreerde practica. De docenten willen waar mogelijk onderwijs aan kleine groepen studenten geven, waardoor een betere en intensievere interactie tussen lesgevers en studenten ontstaat. Een ander voordeel is uiteraard de directe betrokkenheid van de student bij het onderricht: als student zelfstandig informatie verwerven en kritisch verwerken staat centraal. Over elk opleidingsonderdeel is er slechts één geïntegreerde, multidisciplinaire toets. Het hele onderwijs is er trouwens op gericht om die integratie zoveel mogelijk te bevorderen.

> Lijnen

Naast het onderwijs in blokken (in de tijd gegroepeerd onderwijs) zijn er ook lijnen die door de hele opleiding lopen. In dat soort onderwijs worden de studenten klinische, technische en communicatieve vaardigheden aangeleerd. Daarnaast leren ze problemen oplossen en zelfstandig werken. Ten slotte worden er exploratie in de gezondheidszorg en ethische discussies aangeboden in de vorm van een lijn.

- × **E-lijn:** exploratie
- × **P-lijn:** probleemoplossing
- × **V-lijn:** vaardigheden
- × **Z-lijn:** zelfstandig werk.

De vaardigheden die de studenten via de lijnen moeten verwerven, worden op een aangepaste manier geëvalueerd (paper, poster, stationsexamen, examen met open boek enz.).

> Doelstellingen

De bedoeling van het curriculum is de student op een flexibele manier te leren omgaan met de steeds groeiende informatiestroom in de geneeskunde en de theoretische kennis van bij het begin te plaatsen in het perspectief van de patiëntenzorg en in relatie te brengen met de realiteit van de gezondheidszorg en de samenleving. De opleiding wordt enerzijds afgestemd op de latere beroepsuitoefening. Anderzijds kunnen de studenten kritischer omgaan met informatie en beschikken ze over meer wetenschappelijke vaardigheden dan in het traditionele curriculum. Ze worden voorbereid op het in de praktijk brengen van ‘evidence based medicine’ (wetenschappelijk ondersteunde medische besliskunde).

De opleiding geneeskunde is enorm sterk in de opbouw van het curriculum. Als je het principe van het blokken- en lijnensysteem doorhebt, begrijp je ook de logica ervan. In het eerste jaar begint men nl. met de basiswetenschappen (organische en anorganische scheikunde, medische fysica, fysiologie, cytologie, moleculaire biologie ...), geclusterd onder de vorm van 'De Cel I'.

Brecht, masterstudent

> Positionering

Aan de voorbereiding van het curriculum werd gedurende vier jaar intensief gewerkt. Het programma volgt een aantal aanbevelingen op van de visitatiecommissie, speelt in op reflecties van lesgevers, studenten en afgestudeerden, en is volledig gebaseerd op wetenschappelijke inzichten uit de internationale literatuur i.v.m. medisch onderwijs. Met de vernieuwing positioneert de opleiding Geneeskunde van de Universiteit Gent zich in Vlaanderen als een **wetenschappelijke, maatschappijbetrokken, toekomstgerichte opleiding gestoeld op een moderne onderwijsfilosofie**.

Op advies van de visitatiecommissie heeft de Gentse artsopleiding in 2006 van de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie) een **bijzonder kwaliteitskenmerk** voor haar 'social accountability and community orientation' ontvangen. De visitatiecommissie motiveerde dat als volgt: "de opleiding in Gent geeft op excellente wijze een zeer relevante en extra invulling van de bijzondere aandacht voor de maatschappelijke relevantie in het opleidingstraject. De opleiding in Gent profileert zich hiermee nationaal en internationaal."

Bachelor

> Eerste jaar bachelor

6 blokken

In het eerste jaar bachelor zijn er zes blokken geprogrammeerd:

- De Cel I: fysische en chemische grondslagen van de celbiologie
- De Cel II: structuur en functie
- Gezondheid en Maatschappij I
- De Cel III: energie en metabolisme
- De Cel IV: moleculaire biologie en genetica
- Infectie en afweer

Vijf blokken zijn dus gewijd aan biomedische onderwerpen en één blok aan gezondheid en maatschappij (medische psychologie, medische sociologie, antropologie, gezondheids promotie, milieugezondheidskunde, organisatie van de gezondheidszorg).

4 lijnen

Tijdens de volledige opleiding lopen continu vier lijnen:

- In de lijn ‘klinische en communicatieve vaardigheden’ (of V-lijn) worden in het eerste bachelorjaar de klinische vaardigheden EHBO en reanimatie aangeleerd en de communicatieve vaardigheden ‘luisteren’ en ‘empathie’.
- In de lijn ‘probleemoplossen’ (of P-lijn) leren de studenten in het eerste jaar vooral omgaan met informatie, informatiebronnen en medische documentatie.
- In de lijn ‘zelfstandig werk’ (of Z-lijn) leren de studenten een aantal wetenschappelijke basisvaardigheden. In het eerste jaar betekent het dat zij een persoonlijk werk maken rond een thema i.v.m. Gezondheid en Maatschappij. De studenten schrijven een ‘paper’ op basis van een aantal wetenschappelijke artikelen i.v.m. één van de thema’s van het gelijknamige blok.
- In de ‘exploratielijn’ (E-lijn) worden de studenten vanaf het eerste jaar in contact gebracht met het functioneren van de gezondheidszorg in de praktijk en met de ethische discussies op dat gebied.

Tenslotte loopt in elk jaar – vanaf het eerste jaar – een ‘studium generale’: via lezingen en groepsactiviteiten over ethische, maatschappelijke, artistieke en filosofische onderwerpen krijgen de studenten een ruimere kijk op de gezondheidszorg en de maatschappij.

> Tweede jaar bachelor

In het tweede jaar bestudeert men op een geïntegreerde wijze de verschillende stelsels (hart en bloedvaten, longen, nieren ...). Telkens komen hierbij anatomie, embryologie, weefselleer, fysiologie en biochemie aan bod.

Simultaan met het theoretische onderwijs in de verschillende stelsels worden ook de klinische vaardigheden aangeleerd (hart en longen leren beluisteren, de buik leren onderzoeken, kleine laboratorium-onderzoeken leren uitvoeren ...).

Na de examens van het eerste semester van het tweede jaar bachelor volgen de studenten 14 dagen verpleeghulpstage, een eerste kennismaking met patiënten en hoe zij door de gezondheidszorg worden opgevangen.

Eveneens vanaf het tweede jaar zullen de studenten een gezin volgen met een pasgeboren baby: een ideale leerschool om de normale ontwikkeling te leren kennen en te zien hoe een koppel stilaan ‘gezin’ wordt. Dat project loopt over drie jaren.

In de Z-lijn schrijven de studenten een wetenschappelijke paper over een biomedisch onderwerp.

> Derde jaar bachelor

Het derde jaar begint met een inleiding in de wetenschappelijke onderzoeksmethodologie en de voorbereiding op de keuze van een eerste wetenschappelijk project. Veel tijd gaat naar het aanleren van de diagnostische en therapeutische methodieken in de geneeskunde en de medische besliskunde. In het blok *Gezondheid en Maatschappij II* komt de epidemiologie aan bod en de aanpak in de maatschappelijke gezondheidkunde. Studenten werken één van de thema’s uit dat blok uit in werkgroepen. Gedurende een week wordt er gewerkt aan de gezondheidsdiagnose van een buurt in Gent o.a. via contacten met patiënten, hulpverleners en beleidsverantwoordelijken. De kliniek komt aan bod in het blok *Problemen van neus, keel, oor, hals en huid*. De studenten lopen stage op de betrokken diensten.

Internationalisering

In alle opleidingen bestaan er samenwerkingsprogramma’s met partneruniversiteiten. Een deel van je studietijd doorbrengen aan een buitenlandse universiteit is een unieke kans. Het bekendste uitwisselingsprogramma is wellicht ‘Erasmus’ waarbij beurzen ter beschikking worden gesteld binnen de Europese Unie. Soms kan je al vanaf het derde bachelorjaar een semester of een jaar ‘op Erasmus gaan’. De studieperiodes worden integraal in rekening gebracht voor je normale studieloopbaan zodat je geen studievertraging oploopt. Op die manier geef je een extra dimensie aan je studie en behaal je een Vlaams diploma met Europese allure. Een aantal opleidingen voorziet ook uitwisselingen buiten Europa en buitenlandse stages behoren eveneens tot de mogelijkheden.

Of Science... / Of Medicine...

Om de internationale herkenbaarheid te vergroten luidt sinds kort de officiële titel op het diploma ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’ en ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Masterproef

De master eindigt met een masterproef. Het is een persoonlijk wetenschappelijk werk over een onderwerp naar keuze.

Die keuze gebeurt in overleg met de promotor, dat is de professor die het werk begeleidt, samen met de wetenschappelijke staf. Het is de zelfstandige uitwerking van een wetenschappelijk onderwerp en houdt een zekere verdere specialisatie in, een element waarvoor tijdens een sollicitatie dikwijls wordt gevraagd. De masterproef is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van de masteropleiding.

Master

> Klinische lessen

In het programma wordt er naar gestreefd om de theoretische kennis over ziektebeelden, hun ontstaan, diagnose en therapie beter te integreren met de praktijk (via trainingen in het skillslab, via patiëntencontact en stages en door de studenten te leren om in kleine groep klinische problemen op te lossen). Voor de studenten van het eerste en tweede masterjaar worden elke week klinische lessen georganiseerd. Uitgaande van het verhaal van een patiënt (aanwezig in het auditorium) wordt de diagnostische aanpak besproken. Veel aandacht gaat naar de betekenis van klinische bevindingen, naar de psychosociale context van de patiënt en naar een rationele keuze van onderzoeksmethodes en behandeling (‘evidence based medicine’).

Enkele klinische lessen vinden plaats in kleine groepen (het klinische lijnonderwijs).

In het kader van de Z-lijn (zelfstandig werk) werken de studenten in het eerste en tweede masterjaar aan een scriptie die op het einde van het tweede masterjaar wordt verdedigd als deel van de masterproef.

> Stages

Daarnaast staan heel wat stages op het programma. Toekomstige huisartsen en specialisten volgen gezamenlijk het studieprogramma van het eerste, tweede en derde masterjaar. In het laatste jaar loopt het programma uiteen. Tijdens de klinische blokken van het eerste en tweede masterjaar wordt kennis gemaakt met de patiëntenzorg in observatiestages (individuele kijkstages) en gestructureerde stages (stage in kleine groep waarbij patiënten met belangrijke ziektebeelden ondervraagd en onderzocht worden onder begeleiding van ervaren artsen). Tijdens het blok huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg in het tweede masterjaar is voor elke student een week huisartsstage voorzien. Het tweede masterjaar wordt afgesloten met de oriëntatiestage, waarbij elke student vier weken stage loopt in disciplines naar keuze, met als doel het kiezen van de vervolgopleiding te ondersteunen. Het derde masterjaar bestaat grotendeels uit acht maanden stage in de volgende disciplines: interne geneeskunde, spoedopname, heelkunde, bewegingsstelsel, pediatrie, gynaecologie/verloskunde, huisartsgeneeskunde, psychiatrie, neus-keel-oorheelkunde, huidziekten. Voor elke discipline zijn stagedoelen gedefinieerd. Vanaf

het vierde masterjaar volgen huisartsen, ziekenhuisartsen en studenten maatschappelijke gezondheidszorg een apart traject. Studenten die opteren voor de afstudeerrichting maatschappelijke gezondheidszorg zullen stage lopen in de toepassingsvelden van de maatschappelijke gezondheidszorg. Daarnaast wordt ook stage gelopen in andere disciplines. Huisartsen starten met vijf maanden stage in huisartsrelevante ziekenhuisdisciplines, gevolgd door zes maanden specifieke huisartsenopleiding waarin lesblokken afgewisseld worden met stage. Ziekenhuisartsen starten met twee periodes van negen weken stage in twee disciplines naar keuze, gevolgd door zes maanden stage in disciplines die voor de vervolgopleiding van belang zijn.

Binnen alle afstudeerrichtingen hebben de studenten keuze tussen twee majors: een traject waarbij de nadruk ligt op patiëntencontact of een traject waarbij de nadruk ligt op wetenschappelijk onderzoek.

Buitenlandse stages binnen de Europese Gemeenschap zijn mogelijk via het Erasmus/Socrates-programma zowel in het derde als in het vierde masterjaar. Studenten kunnen in het vierde masterjaar ook hun stageplaats verder van huis zoeken bv. Kameroen, Bolivia, Zuid-Afrika, Kenya, Rwanda ...

> Huisarts

In het tweede masterjaar wordt een blok huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg georganiseerd en lopen de studenten stage in een huisartspraktijk. Vanaf het vierde masterjaar wordt een specifieke opleiding tot huisarts aangeboden, bestaande uit theoretische lessen, stages bij een huisarts, ‘terugkomdagen’ en vaardigheidstrainingen. Het vierde jaar, afstudeerrichting huisarts, geldt tegelijkertijd als het eerste jaar van de specifieke opleiding huisartsgeneeskunde.

Na het behalen van de graad van arts, volgen nog twee jaar specifieke opleiding huisartsgeneeskunde die leiden tot een Master in de huisartsgeneeskunde. De twee jaar bestaan uit voltijdse begeleiding en bezoldigde praktijkuitoefening (bij een aangestelde praktijkopleider - minimum 12 maand -, of in een ziekenhuis) en uit deelname tijdens die twee jaar aan groepsbijeenkomsten ‘seminaries’, die worden begeleid door een ‘stagemeester-coördinator’. Daarnaast zijn er ook thematische opleidingssessies en vormen van ‘afstandslernen’ (via internet). Voor de organisatie van de opleiding werken de vier Vlaamse universitaire huisartsencentra samen.

Leer altijd praktisch en leer alsof je je theoretische kennis onmiddellijk in de praktijk zou moeten omzetten. Leer zodat je het kan uitleggen en je klaar bent om vragen te beantwoorden of problemen op te lossen. Lessen skippen is meestal geen goed idee, al lijkt het vaak aantrekkelijk. Thuis doe je immers echt niet méér.

Margot, masterstudente

> Specialist

Een deel van de studenten volgt na de studies een opleiding tot geneesheer-specialist. Die opleiding is vooral praktisch gericht. Het betreft een voltijds, bezoldigd werken als 'geneesheer-specialist-in-opleiding (GSO)' gedurende een welbepaald aantal jaren. Een opleiding tot specialist kan je volgen in het Universitair Ziekenhuis (UZ) of in een andere door de Hoge Raad goedgekeurde stageplaats. Het aantal kandidaten is beperkt en wordt verdeeld in het kader van de contingentering (K.B. 30.05.02). Bij de speurtocht naar een geschikte opleidingsplaats kan je rekenen op de hulp van de stagemeester van de betrokken discipline. De examenresultaten tijdens de verschillende studie jaren, de cijfers voor de gewenste specialisatie, de stagebeoordeling en het resultaat op een specifieke toets, zijn hierbij van doorslaggevend belang.

Voor alle duidelijkheid vermelden we hier nog dat de titel van geneesheer-specialist in België niet door de universiteiten zelf maar door het federaal Ministerie van Volksgezondheid wordt toegekend, op voorstel van een erkenningscommissie waarvan ook universiteitsprofessoren deel uitmaken.

> Aangepast programma huisarts

Dit programma van 30 studiepunten is bedoeld voor de afgestudeerden Master in de geneeskunde die de afstudeerrichting 'huisarts' in het vierde masterjaar niet hebben gevolgd en toch het diploma van huisarts willen behalen.

Specialisaties en bijzondere bekwaamheden

- × anesthesiologie
- × klinische biologie
- × cardiologie
- × heilkunde
- × neurochirurgie
- × plastische heilkunde
- × dermatologie
- × gastro-enterologie
- × gerechtelijke geneeskunde
- × gynaecologie
- × inwendige geneeskunde
- × neurologie
- × psychiatrie; volwassenenpsychiatrie en kinder- en jeugdpsychiatrie
- × neuropsychiatrie
- × oftalmologie
- × orthopedie
- × otorinolaryngologie
- × pediatrie
- × fysische geneeskunde en revalidatie
- × pneumologie
- × röntgendiagnose
- × radiotherapie/oncologie
- × reumatologie
- × stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
- × urologie
- × pathologische anatomie
- × nucleaire geneeskunde
- × arbeidsgeneeskunde
- × nucleaire geneeskunde in vitro
- × functionele en professionele revalidatie van gehandicapten
- × geriatrie
- × mond-, kaakchirurgie
- × intensieve zorgen
- × urgentiegeneskunde
- × pediatrische neurologie
- × endocrino-diabetologie
- × hematologie
- × nefrologie
- × medische oncologie

En verder (studeren) ...

Niet-aansluitende master

Na het afronden van een bacheloropleiding volgen de meeste studenten de rechtstreeks aansluitende master. Het is nog steeds de meest voor de hand liggende keuze.

Een spoorwissel is echter ook mogelijk ...

Een aantal bachelordiploma's kan doorstromen naar een masteropleiding in een ander (min of meer aanverwant) studiedomein. In sommige gevallen kan je onmiddellijk naar die master. Je kan de overstap soms ook voorbereiden door bv. in de bachelor een verbredende minor te kiezen. Kies je voor een vakgebied dat minder nauw aanleunt bij je bachelor, dan zal je je kennisniveau moeten bijwerken via een voorbereidingsprogramma.

Op die manier verwerf je een brede waaier aan competenties en ben je goed gewapend om interdisciplinair te werken binnen onze complexe samenleving.

Master-na-master

Wie al een masteropleiding achter de rug heeft en de opgedane kennis nog wil verbreden of verdiepen, kan kiezen voor een master-na-masteropleiding (ManaMa). Je kan die onmiddellijk na het afstuderen volgen of later. Een ManaMa bestaat doorgaans uit 60 studiepunten en wordt vaak al gecombineerd met een eerste job. Een master na master (ManaMa) eindigt net als een initiële master (ManaBa) met een masterproef.

In het schema bij de rubriek 'Opbouw' vind je een paar voorbeelden van specifieke vervolopleidingen.

Specifieke Lerarenopleiding

De specifieke lerarenopleiding (SLO) leidt tot het diploma van leraar. Het diploma geeft officiële onderwijsbevoegdheid voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs. De opleiding legt echter ook een basis voor een ruimere educatieve vorming met het oog op een lesopdracht in het hoger onderwijs (professionele bachelors). Met dat diploma kan je ook opleidingen geven in bedrijven en andere educatieve sectoren. De opleiding steunt op algemeen pedagogisch-didactisch gerichte cursussen en op de vakdidactiek van de eigen studierichting. Studenten leren er de begrippen, redeneringen en processen uit het eigen vakgebied vertalen naar leerlingen toe. De opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten, waarvan 30 studiepunten theorie en 30 studiepunten praktijk.

Sommige masteropleidingen (van minstens 120 studiepunten) voorzien in hun structuur de mogelijkheid om tot 30 studiepunten van het theoretische gedeelte op te nemen. De praktijk bestaat uit stage: dat kan een klassieke stage zijn (oefeningen en stage in scholen) of een (betaalde) ingroe- of LIO (Leraar-In-Opleiding)-baan.

Doctoraat

Doctoreren is een doorgedreven vorm van specialisatie rond een bepaald onderwerp in een bepaald onderzoeksdomein. Na een intensieve periode van origineel wetenschappelijk onderzoek schrijf je de resultaten neer in een proefschrift dat je verdedigt voor de examenjury. Na slagen krijg je de titel van doctor. Het is de hoogste graad die kan worden uitgereikt door een Vlaamse universiteit. Basisvoorwaarde is uiteraard een diepgaande interesse voor een bepaald vakgebied, gekoppeld aan een brede maatschappelijke belangstelling én de bereidheid om je een aantal jaren in te zetten voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek.

De meeste doctorandi zijn in die periode tewerkgesteld aan de universiteit als wetenschappelijk medewerker of in het kader van één of ander onderzoeksproject. Een hoge graad van expertise en de gepaste omkadering zijn alvast aanwezig.

Een doctoraatstitel kan een belangrijke troef zijn voor leidinggevende en creatieve (research)functies, niet in het minst door de internationale ervaring die de doctoraatsstudent opbouwt. De titel van doctor is ook een voorwaarde voor wie een academische carrière binnen de universiteit of een andere wetenschappelijke instelling ambieert.

Postgraduaat

Een aantal opleidingstrajecten voorziet een verdere professionele vorming na het voltooien van een bachelor- of masteropleiding. Die postgraduaatsopleidingen verdiepen of verbreden een aantal competenties en omvatten ten minste 20 studiepunten. Na afloop van een postgraduaatsopleiding krijg je een postgraduaatsgetuigschrift of bv. een diploma met bepaalde beroepstitel.

Permanente vorming

Alle opleidingsprogramma's die niet leiden tot een formeel diploma zijn gebundeld onder de term 'permanente vorming'. De programma's zijn zeer uiteenlopend qua omvang en duur. Ook de toelatingsvoorwaarden zijn erg verschillend afhankelijk van de opleiding.

1ste jaar Bachelor geneeskunde

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN (met tandheelkunde)		
De Cel I: fysische en chemische grondslagen van de celbiologie	11	1
De Cel II: structuur en functie	11	1
De Cel III: energie en metabolisme	5	2
De Cel IV: moleculaire biologie en genetica	6	2
Infectie en afweer	6	2
Informatieverwerking	3	J
SPECIFIEKE VAKKEN GENEESKUNDE		
Vaardigheden: eerste hulp bij ongevallen/ communicatie	3	J
Gezondheid en maatschappij I	6	2
Persoonlijk werk: keuzethema uit Gezondheid en maatschappij I	3	2
Exploratie: organisatie, filosofie en ethiek in de gezondheidszorg. Studium generale	6	J

Semestersysteem

Alle opleidingen zijn georganiseerd volgens het semestersysteem. Dat wil zeggen dat het academiejaar opgesplitst is in twee semesters. Het is een stimulans om regelmatig te werken vanaf het begin van het academiejaar. Elk semester eindigt met de examens over de vakken van dat semester. Zo krijg je al halfweg het academiejaar feedback over je vorderingen, je manier van werken enz.

Een heel beperkt aantal vakken wordt nog gedoceerd over de twee semesters heen (jaarvakken). Meestal gaat het dan om zgn. integratievakken zoals masterproef, projecten, seminariewerken ...

Studiepunten

Studiepunten (sp) verwijzen naar de omvang van een vak/opleiding. Elk 'jaar' bestaat uit 60 sp verdeeld over de verschillende vakken. Bij het bepalen van het aantal studiepunten wordt niet alleen rekening gehouden met het aantal uren les, oefeningen, practica ... maar ook met de tijd die nodig is om alles te verwerken. Meer details over de verhouding aantal uren les/ oefeningen/practica/persoonlijke verwerking ... vind je op www.studiegids.UGent.be. Ga via de faculteit en je opleiding naar het vak van je keuze.

2de jaar Bachelor geneeskunde

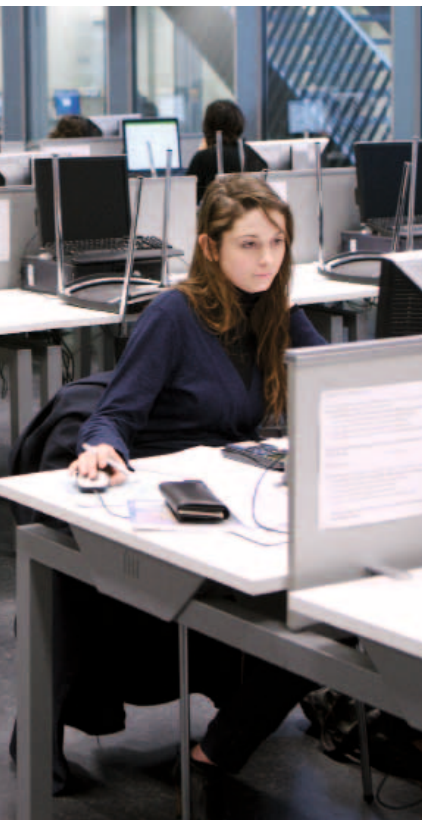
OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Zenuwstelsel en zintuigen	11	1
Locomotorisch stelsel en huid	11	1
Gastro-intestinaal en endocrien stelsel, stofwisseling	10	2
Cardiovasculair stelsel, ademhaling, nier en urinewegen	12	2
Klinische en communicatieve vaardigheden I	3	J
Medische besiskunde	3	J
Persoonlijk werk: biomedisch onderwerp	3	J
Exploratie: observatie via verpleeghulpstage en contextgeneeskunde. Studium generale	7	J

3de jaar Bachelor geneeskunde

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek	6	1
Basisconcepten van de klinische geneeskunde	7	1
Basisconcepten van de klinische infectiologie	3	1
Voortplanting en seksualiteit	7	1
Gezondheid en maatschappij II	7	2
Diagnostische en therapeutische methodieken	8	2
Problemen van neus, keel, oor, hals en huid	7	2
Klinische en communicatieve vaardigheden II	3	J
Medische probleemoplossing en 'evidence based medicine' I	3	J
Exploratie in de Jeugdgezondheidszorg. Observatie van een gezin. Kennismaking met huisarts-geneeskunde. Studium Generale	6	J
Projecten: analyseren en rapporteren van data	3	J

Na de bachelor

Een korte beschrijving van de inhoud van de rechtstreeks aansluitende master(s) vind je al in deze bachelorbrochure onder 'opbouw'. Het concrete vakkenpakket kan je raadplegen via de website www.opleidingen.UGent.be. Afzonderlijke brochures over de masteropleidingen, gebundeld per faculteit, zijn te verkrijgen op eenvoudige aanvraag bij het Adviescentrum voor Studenten.

Inhoud vakken eerste jaar

> De Cel I: fysische en chemische grondslagen van de celbiologie

In dit opleidingsonderdeel worden de fysische en chemische bouwstenen aangereikt om de moleculaire celbiologische mechanismen die de cel sturen te begrijpen. Meteen worden de fysische en de chemische basiswetten aangebracht om de celbiologische processen te kunnen analyseren. Hiertoe komen de volgende onderwerpen aan bod: de biomedische toepassingen van de optica en elektriciteit, de algemene chemie en de driedimensionale structuren van de materie en de bouwstenen van de organische verbindingen.

> De Cel II: structuur en functie

Dit vak heeft tot doel de student kennis bij te brengen van de celmorfologie, de celfuncties en de hieraan ten grondslag liggende chemische processen, inzicht te geven in de bio-evolutie van eencelligen en organisatie tot meercelligen, de elementaire structuur aan te leren van de biomoleculen van de cel (koolhydraten, eiwitten, RNA en DNA, vetten en fosfolipiden) en hun bijdrage tot de verschillende celfuncties en tot de productie van cellulaire energie van bepaalde componenten.

Volgende thema's worden behandeld:

- × het ontstaan en evolutie van het leven en de biologische principes en evolutie van eenvoudige eencellige structuren tot meercellige structuren en interrelaties;
- × de bouw van de cel en celorganellen, de gebruikte technieken om dat waar te nemen en relatie met functie;
- × betekenis en morfologische bijdrage van de belangrijkste bestemmingen van een cel: celdeling, mitose en meiose, celdood, celdifferentiatie en celbeweging;
- × vergelijking tussen de organisatie van eukaryote en prokaryote cellen en van virussen;
- × eigenschappen van de eiwitten, de relatie tussen hun structuur en functie met speciale aandacht voor

enzymen, antilichamen, membraaneiwwitten en eiwitten van de extracellulaire matrix;

- × de basiscomponenten van de cel en het gebruik ervan door de cel voor zijn energieproductie, met speciale aandacht voor het ATP als energiemolecule en als belangrijke regulator van metabolische processen;
- × een aantal toepassingen in de kliniek o.m. microscopische technieken, elektroforese, chromatografische scheidingstechnieken, gel elektroforese, fluorescentie microscopie en flow cytometrie.

> De Cel III: energie en metabolisme

Het blok 'Cel III' sluit aan bij de Biochemie (Blok II) en concentreert op 'energie en het basismetabolisme'.

- × De dierlijke cel staat centraal.
- × Wat is energie voor een cel: hoe wordt ze aangemaakt en opgebruikt?
- × Energie ontstaat door afbraak van koolhydraten, aminozuren en vetten. De cel bouwt ook haar eigen basismoleculen. De wijze waarop de verschillende reactiewegen verlopen, in elkaar verweven zijn en gestuurd worden, vormt het hoofddoel van dit onderdeel.
- × Synthese en integratie van die systemen is het hoofddoel van dit blok.

> De Cel IV: moleculaire biologie en genetica

- × Dit blok bestudeert de moleculaire biologie en de medische genetica.
- × Het blok besteedt aandacht aan de principe van DNA-replicatie, DNA-herstel, de eigenschappen van het eukaryoot genoom, de dynamiek van het genoom, de controle van de gen-expressie, de eiwitsynthese.
- × De mechanismen van intracellulaire signaaloverdracht worden behandeld vanuit een moleculaire invalshoek. In nauwe aansluiting wordt de studie van de basisinzichten uit de genetica aangevat.
- × De belangrijkste basismechanismen worden geïllustreerd aan de hand van probleemgeoriënteerde toepassing.

De opleiding begint in het eerste jaar met het kleinste organelletje van ons lichaam: nl. de cel. Alle organische en fysische processen in een cel worden in het eerste semester van het eerste jaar gedoceerd. Zo ook de bouw en functie van zo'n cel. In het tweede semester wordt de interactie tussen de cellen bestudeerd (biochemie, metabolisme en moleculaire biologie tot eiwitprocessing). Vanaf het tweede jaar worden de cellen gegroepeerd tot weefsels en organen. Het echte werk kan beginnen met het bestuderen per stelsel van de volledige anatomie en fysiologie.

Dieter, 3de jaar bachelor

> Infectie en afweer

Met dit opleidingsonderdeel worden de volgende leerdoelen nagestreefd:

- × de student kan de basale elementen van het normaal menselijk afweersysteem beschrijven op moleculair celbiologisch en histologisch niveau, voor zover relevant voor klinische en medisch-biologische problematiek op het gebied van infectie, immunodeficiënties, auto-immuniteit, ontstekingsreacties, allergie, vaccinatie, transplantaties en tumoren;
- × de student kan uitleggen hoe de verschillende bouwstenen met verschillende functies van het immuunsysteem in elkaar grijpen tijdens een immuunreactie;
- × de student heeft inzicht in de structuur en functie van medisch belangrijke bacteriën, virussen, schimmels, gisten, protozoa, insecten, wormen ...;
- × de student kent de aangrijpingspunten van antibiotica en antivirale middelen;
- × de student heeft een inzicht in het ecosysteem van de bacteriën en in de epidemiologie van infecties;
- × de student heeft inzicht in overdrachtswegen, sterilisatie en desinfectie;
- × de student is in staat handhygiëne toe te passen;
- × de student kan een vaccin toedienen;
- × de student kan een tuberculinereactie zetten;
- × de student kan correcte informatie geven bv. over vaccinatie.

> Gezondheid en maatschappij I

Vermits de studenten nog weinig basiskennis hebben in verband met psychologie, sociologie, antropologie en milieukunde, ligt de nadruk op het verwerven van basisinzichten.

Volgende onderwerpen komen aan bod:

- × de functieleer: relatie emotie-cognitie-gedrag; persoonlijkheid en leren; geheugen en denken,
- × begripsbepaling binnen de psychotherapie,
- × overzicht van psychotherapeutische richtingen,
- × socialisatietheorie,
- × gezondheidspromotie en determinanten van gezondheidsgedrag,
- × sociaaleconomische gezondheidsverschillen,
- × antropologische concepten,
- × milieufactoren en gezondheid,
- × gezondheid en derde wereld.

> Informatieverwerking

In dit opleidingsonderdeel wordt de student het onderscheid bijgebracht tussen data, informatie en kennis, maakt de student kennis met de belangrijkste informatiebronnen, -dragers en -kanalen en weet ze te situeren in de globale informatiemaatschappij. De student leert de mogelijkheden en beperkingen van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (ICT) kennen en krijgt een vorming om op kritische en efficiënte wijze informatie te zoeken en te consulteren.

In dit vak komen aan bod:

- × algemene inleiding i.v.m. gegevens, informatie en kennis in de geneeskunde, inclusief kwaliteitsaspecten en beveiligingsaspecten;
- × informatiebronnen, -dragers, -kanalen en permanente zelfstudie;
- × de globale informatiemaatschappij en de rol van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën;
- × inleiding tot probleemgeëïntendeerd denken en tot Evidence Based Medicine;
- × praktisch omgaan met informatie met o.m.: praktische aspecten i.v.m. computerondersteund- en afstandsonderwijs en het internet (e-mail, Medline, biomedische websites, methodologisch filteren);
- × de encyclopedie van de medische informatie.

> Vaardigheden: eerste hulp bij ongevallen/communicatie

In dit opleidingsonderdeel wordt de studenten elementaire kennis bijgebracht over ademhaling en bloedsomloop, voor zover van belang voor het beoordelen en behandelen van ademhalings- of hartstilstand. Verder komen volgende onderwerpen aan bod: het ABC van de reanimatie (theoretisch en praktisch), basiselementen van verdergevoerde vitale ondersteuning, vaardigheden betreffende de keuze en het aanleggen van noodverbanden, stabilisatie van een ongevalsslachtoffer.

De studenten krijgen ook inzicht in het specifieke van de arts-patiëntcommunicatie en verwerven kennis en vaardigheden op het gebied van actief luisteren en empathie.

> Exploratie: organisatie, filosofie en ethiek in de gezondheidszorg, studium generale

Aan de hand van een inleidende reeks hoorcolleges worden volgende onderwerpen belicht en gesitueerd:

- × structuren en bevoegdheden in het federale België,
- × de Belgische sociale zekerheid en de Belgische gezondheidszorgstructuren als onderdeel daarvan,
- × de historische evolutie van het medisch en filosofisch denken.

Daarnaast zijn er een aantal interactieve lessen over fundamentele ethiek en bio-ethische principes met bespreking van een aantal probleemcasussen.

Het deel exploratie wordt verder ingevuld door een begeleid bezoek aan voorzieningen in de gezondheidszorg in de brede betekenis.

> Persoonlijk werk: keuzethema uit ‘Gezondheid en maatschappij I’

De ‘Z-lijn’ (persoonlijk of zelfstandig werk), sluit in het eerste jaar aan bij een thema uit het blok ‘Gezondheid en maatschappij I’, en vormt een eerste toepassing van de inzichten verworven in de ‘P-lijn’ via het schrijven van een persoonlijke paper, gebaseerd op literatuuronderzoek.

Jaarschema eerste jaar

1ste semester

	6 weken	6 weken	2 weken	4 weken
Intro- ductie- week	De Cel I: Fysische en chemische grondslagen van de cel- biologie	De Cel II: Structuur en functie	Kerst- vakantie	Inhaal- activiteiten: + Blokperiode + Evaluatie I + 1 week rust
	Vaardigheden: eerste hulp bij ongevallen/communicatie			
	Informatieverwerking			
	Exploratie: organisatie, filosofie en ethiek in de gezondheidszorg			
	STUDIUM GENERALE			

De precieze invulling van de weken is enigszins verschillend van blok tot blok. Gemeenschappelijk is wel dat in elke week één dag (de woensdag) wordt vrijgehouden voor het lijn-onderwijs (omgaan met informatie, training in EHBO en communicatie, exploratieopdrachten). De lijn-dagen zitten niet stampvol onderwijs: er blijft nog tijd vrij voor zelfstudie en gezonde ontspanning!

2de semester

3 weken	6 weken	2 weken	4 weken	6 weken
Gezond- heid en Maat- schappij I	De Cel III: energie en metabolisme	Paas- vakantie	Infectie en afweer	Blokperiode + Evaluatie II
	De Cel IV: moleculaire biologie en genetica			
Vaardigheden: eerste hulp bij ongevallen/communicatie				
Informatieverwerking				
Gezondheid en Maatschappij I (persoonlijk werk)				
Exploratie: organisatie, filosofie en ethiek in de gezondheidszorg				
STUDIUM GENERALE				

De voormiddagen van de andere dagen in de week worden besteed aan hoorcolleges in de blokken. Er wordt max. 4 uur hoorcollege gegeven per dag. Twee of drie van de namiddagen worden besteed aan werksittingen of practica. Enkele practica zijn geïntegreerd, d.w.z. dat kennis uit verschillende vakgebieden met elkaar in verband wordt gebracht.

Studieondersteuning

Beginnen aan universitaire studies betekent een grote verandering en aanpassing. Niet alleen is de groep studenten groter, het is vooral de hoeveelheid stof die omvangrijker is. Als student moet je bijgevolg beschikken over een flinke portie zelfstandigheid en doorzettingsvermogen. Dat is niet voor iedereen even gemakkelijk. Allerlei initiatieven met betrekking tot studieondersteuning begeleiden je in dat proces.

Onderwijs

Studeren begint in de les. In de lessen verneem je wat er van je verwacht wordt en hoe dat geëvalueerd zal worden. Je krijgt extra uitleg en illustraties die je inzicht zullen bevorderen. Je kunt vragen stellen bij de lesgevers (voor, tijdens en na de colleges) of bij de assistenten. Voor ieder vak is er een specifiek begeleidingsaanbod: vraagbaak, werkcolleges, spreekuren, computeroefeningen ... Hier verloopt de ondersteuning in kleinere groepen of zelfs individueel.

De Universiteit Gent beschikt ook over een elektronische leeromgeving onder de naam Minerva. Op die manier kan je op elk moment van de dag lesmateriaal of leeropdrachten bekijken of downloaden, opdrachten inleveren, online toetsen maken, communiceren met je lesgever en medestudenten ... Een pc met internetaansluiting volstaat om in de digitale leeromgeving te stappen. Dat kan via je eigen pc thuis of op kot, of in één van de pc-klassen van de Universiteit Gent.

Monitoraat

Het monitoraat van de faculteit is een vertrouwelijk en vlot toegankelijk aanspreekpunt voor alle studenten. De studiebegeleiders, studentenpsycholoog en trajectbegeleider van het monitoraat nemen initiatieven om het studeren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

> De studiebegeleiders

- begeleiden een aantal vakken in het eerste jaar bachelor inhoudelijk, je kan bij hen terecht met vragen over de leerstof;
- bieden individuele en/of groepsessies aan over studiemethode en studieplanning, examens afleggen, evalueren en bijsturen ... en zijn dus het aanspreekpunt voor al je vragen rond studieaanpak.

> De studentenpsycholoog

- helpt je zoeken naar oplossingen voor zaken waardoor je studie minder wil vlotten (concentratieproblemen, faalangst, uitstelgedrag, ...);
- geeft begeleiding bij psychologische en persoonlijke problemen die je hinderen tijdens je studieloopbaan of stages;
- is contactpersoon voor begeleiding bij aanvraag bijzonder statuut en regeling faciliteiten.

> De trajectbegeleider

- geeft je individueel advies over je persoonlijk studietraject en studievoortgang;
- begeleidt en geeft informatie bij de keuzemomenten tijdens je studieloopbaan (afstudeerrichting, minor/major ...), mogelijkheden i.v.m. GIT (geïndividualiseerd traject), aanvragen van een creditcontract, spreiding van studies enz.;
- helpt je bij heroriëntering (overstap naar een andere opleiding).

Door faalangst die al begonnen was tijdens het jaar waren mijn cursussen nog zo goed als onbewerkt en was de pak die ik te verwerken kreeg te groot om te overzien. Heel mijn eerste jaar was een ramp, inclusief de zeer zware tweedezitterperiode. In mijn bisjaar ging het iets beter maar het is pas echt aanvaardbaar geworden toen ik hulp had gezocht voor het probleem.

Veronique, masterstudente

Studieloopbaanadvies

Het Adviescentrum voor Studenten is het centrale aanspreekpunt van de Universiteit Gent voor informatie en advies in verband met de diverse aspecten van de studieloopbaan zowel voor, tijdens als na je universitaire studie. Je kan er ook terecht voor begeleiding bij specifieke studieproblemen en persoonlijke/psychologische problemen.

Gewikt en gewogen

Het toelatingsexamen zorgt voor een eerste selectie op de vakgebieden fysica, wiskunde, scheikunde en biologie. De vakgebieden cytologie, psychologie, sociologie, antropologie, milieugezondheidskunde en informatiekunde starten in principe van nul. In het toelatingsexamen worden ook de algemene cognitieve vaardigheden en het sociale inzicht getoetst.

Maar ... meestal blijkt de algemene intelligentie en inzet meer doorslaggevend dan de specifieke voorkeuren. Een sterk geheugen vormt een belangrijke vereiste voor zowat alle medische vakken. Ook interesse voor de studie en een sterke motivatie zijn onmisbaar. De opleiding duurt tenslotte zeven jaar en is al bij al behoorlijk zwaar. De verschillende specialisatiemogelijkheden (huisarts, chirurg, internist, radioloog ...) veronderstellen telkens specifieke geschiktheidseisen zoals zin voor observatie, organisatietalent, hand- en contactvaardigheid enz. Die vaardigheden worden tijdens de opleiding in belangrijke mate aangeleerd. Die ervaring leert je meteen waar je het best in bent.

Toelatingsproef

Wie de studie geneeskunde (of tandheelkunde) wil aanvatten moet beschikken over het diploma van secundair onderwijs en bovendien slagen voor een specifieke toelatingsproef.

De toelatingsproef omvat twee gedeelten:

- a) Kennis en inzicht in de wetenschappen = wiskunde, fysica, scheikunde en biologie;
- b) Informatie verwerven en verwerken = de thema's sluiten aan bij het beroepsprofiel van artsen en tandartsen (bv. cognitief functioneren, geheugenproef, visuele informatieverwerking, een casus enz.)

Helaas was ik niet geslaagd voor het toelatingsexamen en toen ben ik aan biomedische wetenschappen begonnen. Toch merkte ik in mijn derde jaar dat ik het contact met mensen miste. Een nieuwe poging had succes ... Niet enkel doorgrond je de volledige anatomie en fysiologie van het menselijk lichaam, je leert ook hoe ziektebeelden ontstaan en ze te behandelen. Uiteraard mag je de psychosociale aspecten en menselijke kant van het beroep niet vergeten.

Roeland, masterstudent

Praktisch: het toelatingsexamen neemt één volledige dag in beslag. Het wordt gewoonlijk tweemaal per (academie)jaar georganiseerd: een eerste keer begin juli, een tweede keer eind augustus. Je meldt je een drietal weken vooraf aan d.m.v. een inschrijvingsformulier uit de specifieke infobrochure *Toelatingsexamen arts-tandarts*. De brochure bevat gedetailleerde informatie over het examen en is te verkrijgen in het Adviescentrum voor Studenten, het decanaat van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen of via het web: www.ond.vlaanderen.be/toelatingsexamen/

Academisch competent?!

In het hoger onderwijs vindt een langzame verschuiving plaats van kennisgericht opleiden naar competentiegericht begeleiden en beoordelen. Ook in de academische opleidingen is meer en meer aandacht voor algemene competenties. Hiermee worden zaken bedoeld zoals het verwerken van informatie, creativiteit, communiceren, probleemoplossend denken ... Aan de universiteit wordt uiteraard veel aandacht besteed aan de wetenschappelijke competenties. Je wordt ondergedompeld in de wereld van wetenschappelijk onderzoek en je leert hoe complexe theoretische en/of concrete problemen vanuit wetenschappelijke achtergrond worden benaderd. Het zijn competenties die in heel veel werksituaties van onmisbaar belang zijn en die de eigenheid van een academisch diploma bepalen. Diploma's blijven uiteraard belangrijk maar bij sollicitaties wordt er steeds meer gepeild naar die achterliggende competenties.

Aan het werk

In de discussie rond de tewerkstelling van artsen komt altijd weer de verhouding artsen ten opzichte van de totale bevolking aan de orde. Hierbij dient echter opgemerkt dat de concentratie van artsen sterk regionaal bepaald is. Vlaanderen scoort op het vlak van vestigingsmogelijkheden bijvoorbeeld beter dan Brussel en Wallonië. Ook binnen een regio vallen merkbare verschillen te noteren. De behoefte aan medisch geschoolden is dus geen statisch gegeven. Socioaleconomische en demografische factoren spelen een rol. Een vergrijzende bevolking heeft meer en een meer specifieke medische verzorging nodig.

Binnen het artsencorps doet zich tevens een verschuiving voor. Het aantal vrouwelijke artsen is met de jaren fors gestegen. Zij zien over hun hele loopbaan minder patiënten dan hun mannelijke collega's, zo blijkt uit de statistieken. Deeltijds werken en loopbaanonderbrekingen zijn voor de hand liggende verklaringen. Ook worden steeds meer artsen ingeschakeld bij de preventie en voor tal van niet-curatieve taken. Ook in het onderwijs, zowel universitair als niet-universitair hoger onderwijs, en in het wetenschappelijk onderzoek, bestaat een blijvende behoefte aan artsen.

Het artsenberoep zelf

Er bestaan drie soorten artsen: de geneesheer-specialisten, de huisartsen en een derde groep werkzaam in de 'niet-curatieve sector'.

> Specialist

Wie een opleiding tot geneesheer-specialist volgde, vindt doorgaans een job in het gekozen specialisme, in een ziekenhuis of een eigen praktijk of binnen een samenwerkingsverband. De taken situëren zich binnen de gespecialiseerde diagnose en therapie. De specialisaties verschillen sterk van elkaar: psychiatrie, chirurgie, pediatrie, anesthesiologie ...

Ik wil later huisarts worden aangezien dat een brede kijk op de maatschappij en de geneeskunde biedt, in tegenstelling tot zeer gespecialiseerde ziekenhuisartsen. Ook het sociaal contact en de vrijheid van huisartsen spreken me sterk aan.

Stephen, masterstudent

> Huisarts

Wie koos voor de huisartsopleiding zoekt meestal in functie van de regionale spreiding een vestiging, de laatste tijd meer en meer in associatie met andere huisartsen of paramedici. De taken van de huisarts zijn breder dan die van de specialist. Voor de meeste patiënten is de huisarts de eerste contactpersoon en meestal ook de vertrouwensfiguur, die via het Globaal Medisch Dossier de zorgverlening in overleg met de patiënt coördineert. Een huisarts maakt kennis met alle mogelijke ziektebeelden waaronder een groot aantal psychosociale klachten. Aangezien de huisarts de centrale plaats bekleedt in de eerste lijn, is hij ook betrokken in regionale samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld met andere specialisten, klinieken, OCMW, diensten voor thuisverzorging, centra voor geestelijke gezondheidszorg en dergelijke. Meer en meer heeft de huisarts ook een preventieve taak.

> Niet-curatief

De niet-curatieve gezondheidszorg is moeilijk onder één noemer te brengen. Ieder middelgroot bedrijf of dito instelling heeft zijn eigen arbeidsgeneesheer. Heel wat artsen vervullen administratieve taken bij de overheid of zijn ingeschakeld in de verzekeringsgeneeskunde, jeugd-gezondheidszorg, preventie, controle en inspectie, noem maar op. Artsen komen ook terecht in het wetenschappelijk onderzoek binnen overheidsdiensten, privébedrijven, universiteiten. Last but not least heeft de gezondheidszorg nood aan medici met managementcapaciteiten.

> Buitenland

Voor heel wat afgestudeerden biedt het buitenland interessante vooruitzichten voor verdere specialisatie of praktijkervaring. De behoefte aan medisch geschoold personeel in de Derde Wereld is nog altijd enorm groot. Ook de humanitaire hulp (Artsen zonder Grenzen bv.) kan nog heel wat assistentie gebruiken.

Kiezen voor Gent

De opleiding geneeskunde in Gent heeft, al zeggen we het zelf, een ijzersterke traditie. Corneel Heymans, de enige Vlaming die ooit een Nobelprijs Geneeskunde ontving, doceerde er tot de jaren zestig. Naar hem is het huidige Instituut voor Farmacodynamie en -therapie van de Universiteit Gent genoemd.

Professor N. Goormaghtigh, een gereputeerde patholoog tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw, ontdekte er - met een microscoop als enig werkinstrument - het werkingsmechanisme van renine, een stof die tussenkomt in de regulatie van de bloeddruk. Ook vandaag heeft de medische faculteit heel wat internationaal gereputeerde docenten in huis. Prestigieuze internationale prijzen kwamen hierdoor in Gent terecht. Het geneeskundeonderwijs aan de Universiteit Gent is geconcentreerd in en rond de campus van het Universitair Ziekenhuis, dat door zijn ligging is geïntegreerd in de stad en het maatschappelijke leven.

Naast de auditoria en de klinieken is er een restaurant, cafetaria en een hele reeks andere accommodaties. Bijzondere vermelding verdient het nieuwe studielandschap: het epicentrum van het actieve leerproces van de student met bibliotheek, pc-faciliteiten, lees- en werkruimtes. Je komt er in contact met professoren en studenten van verschillende levensbeschouwingen. Dat is een belangrijk gegeven voor elke toekomstige arts die geconfronteerd zal worden met patiënten uit diverse milieus. Het curriculum staat borg voor een boeiende wetenschappelijke, toekomstgerichte opleiding die gestoeld is op een moderne onderwijsfilosofie. Ook na de studie blijft er contact met de universiteit via de vereniging van geneesheren oud-studenten (de alumni), die talrijke symposia organiseert.

Ergens wist ik al een tijdje dat ik dokter wou worden. Toch probeerde ik in het 6de secundair open te staan voor alle mogelijke opleidingen. De brochures van de UGent waren daar heel handig bij. Ze gaven een goed beeld van wat te verwachten is bij elke opleiding. Geneeskunde interesseerde me nog steeds het meest. Het is een keuze die ik volledig zelfstandig gemaakt heb, zonder druk van anderen. Ik ben toen naar de infodag van de geneeskunde geweest en bleef overtuigd: dat was het!

Belinda, masterstudente

Nog meer info

Opleidingsaanbod UGent
www.opleidingen.UGent.be

Adviescentrum voor Studenten
www.UGent.be/adviescentrum

> De regionale studie-infodagen (sid-ins)

In alle Vlaamse provincies worden door scholen en Centra voor Leerlingenbegeleiding, op initiatief van het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, speciale studie-informatiedagen georganiseerd. Ook de Universiteit Gent is daarop aanwezig met een aantal studieadviseurs en medewerkers uit de faculteiten.

> De brochures

Over elke bacheloropleiding van de Universiteit Gent bestaat een gedetailleerde brochure. De informatie over de masteropleidingen is gebundeld in afzonderlijke brochures per faculteit. Alle brochures kunnen op eenvoudige aanvraag verkregen worden in het Adviescentrum voor Studenten of via de website geraadpleegd worden (www.opleidingen.UGent.be ga naar de opleiding van je keuze via de rechterbalk).

> De infodagen aan de universiteit

De Universiteit Gent organiseert voor iedere opleiding een afzonderlijke infodag. Je kan ter plaatse de opleiding beter leren kennen. Door het contact met professoren, assistenten of ouderejaars kan je nagaan of je verwachtingen wel kloppen. Boven alles krijg je een beeld van wat je écht te wachten staat. Ook voor ouders worden er speciale infodagen georganiseerd. Een folder (incl. inschrijvingsstrook) kan je verkrijgen in je Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), via het Adviescentrum voor Studenten of op de website (www.opleidingen.UGent.be > infodagen).

> Het Adviescentrum voor Studenten Universiteit Gent

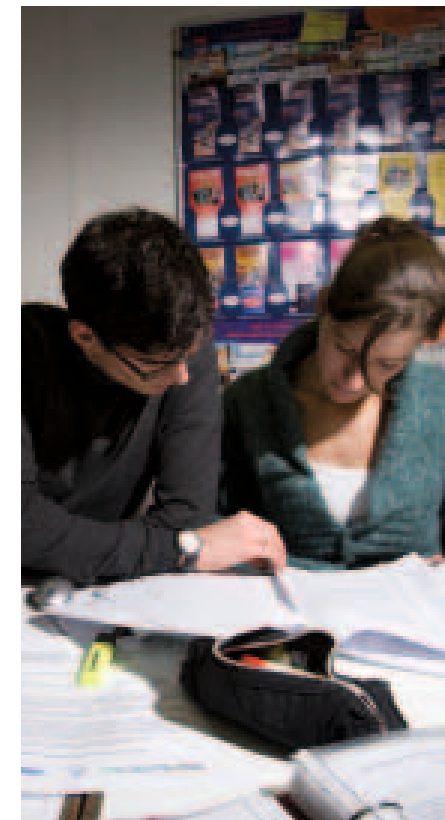
Blijven er na een bezoek aan de sid-ins en infodagen en na het doornemen van de documentatie nog vragen over of wens je een persoonlijk gesprek, dan kan dat op het Adviescentrum. De studieadviseurs staan ter beschikking van toekomstige studenten en hun ouders. Voor een uitgebreide babbel is het wel wenselijk vooraf een afspraak te maken.

> De Universiteit Gent op internet

Up-to-date informatie over de Universiteit Gent kan je op elektronische wijze raadplegen. Wil je meer weten over een bepaalde vakgroep of over het onderzoek dat daar wordt verricht, wil je de exacte studieprogramma's kennen van alle opleidingen of ben je nog volop aan het zoeken en wil je in een notendop de verschillende kenmerken van de opleidingen raadplegen? Neem dan je surfplank en vereer ons met een bezoekje: www.UGent.be.

> Documentatie

Straks student in Gent: algemene kennismakingsbrochure voor de toekomstige student
Infodagen: data + inschrijvingsformulier voor de infodagen per opleiding; nieuwe versie december
Wonen in Gent: info over huisvesting; nieuwe versie januari
Vlot van start: info over vakantiecursussen en inschrijvingsmodaliteiten; nieuwe versie januari
Centen voor Studenten: info over studiefinanciering, sociaaljuridisch statuut ...; nieuwe versie februari.

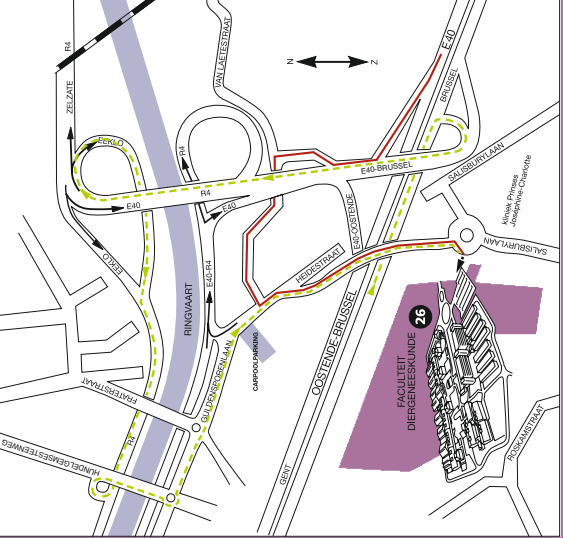

Stadsplan

- 21 Belangrijkste leslokalen
eerste jaar bachelor
Geneeskunde
- 2 Adviescentrum voor Studenten
- 30 Station Gent Sint-Pieters

FACULTEITSGEBOUWEN

- 2, 7 Letteren en Wijsbegeerte
- 12 Rechtsgeleerdheid
- 12 Politieke en Sociale Wetenschappen
- 16 Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- 4 Economie en Bedrijfskunde
- 18, 19, 23 Wetenschappen
- 3, 8, 24 Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- 15 Bio-ingenieurswetenschappen
- 21 Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- 17 Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding
- 20 Farmaceutische Wetenschappen
- 26 Diergeneeskunde

Voor alle verdere inlichtingen:

Adviescentrum voor Studenten

Directie Onderwijsaangelegenheden
Afdeling Studieloopbaanadvies
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Geneeskunde

Informatiebrochure bacheloropleidingen aan de Universiteit Gent 2012

- 1 Wijsbegeerte, Moraalwetenschappen
- 2 Taal- en letterkunde: twee talen
- 3 Oosterse talen en culturen
- 4 Oost-Europese talen en culturen
- 5 Afrikaanse talen en culturen
- 6 Geschiedenis
- 7 Kunstwetenschappen
- 8 Archeologie
- 9 Rechten
- 10 Criminologie
- 11 Politieke wetenschappen,
Communicatiewetenschappen, Sociologie
- 12 Psychologie
- 13 Pedagogische wetenschappen
- 14 Economie, Toegepaste economie,
Handelsingenieur
- 15 Wiskunde
- 16 Fysica en sterrenkunde
- 17 Informatica
- 18 Chemie
- 19 Biologie
- 20 Biochemie en biotechnologie
- 21 Geologie
- 22 Geografie en geomatica
- 23 Burgerlijk ingenieur
- 24 Burgerlijk ingenieur-architect
- 25 Bio-ingenieur
- 26 **Geneeskunde**
- 27 Tandheelkunde
- 28 Logopedie, Audiologie
- 29 Biomedische wetenschappen
- 30 Lichamelijke opvoeding en
bewegingswetenschappen
- 31 Revalidatiewetenschappen en
kinesitherapie (i.s.m. Arteveldehogeschool)
- 32 Farmacie
- 33 Diergeneeskunde